

Analýza zverejňovania predbežných informácií a správ o účasti verejnosti

Autori: Miloš Deset, Bystrík Antalík,

Názov výstupu: Analýza zverejňovania predbežných informácií a správ o účasti verejnosti za rok 2021

Názov výstupu z opisu: Analýza zverejňovania predbežných informácií a správ o účasti verejnosti

Zadávatel': Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Národný projekt: PODPORA PARTNERSTVA A DIALÓGU V OBLASTI PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK II.

ITMS kód projektu: 314011CQM9

Operačný program: Efektívna verejná správa

Obdobie vyhotovenia /spracovania: marec 2022

ANALÝZA ZVEREJŇOVANIA PREDBEŽNÝCH INFORMÁCIÍ A SPRÁV O ÚČASTI VEREJNOSTI

(skúmané obdobie: 01.01.2021 – 31.12.2021)

Bratislava 2022

ÚVOD

Občianska participácia sa chápe ako prostriedok riešenia deficitu zastupiteľskej demokracie a problémov vývoja demokratických inštitúcií v postmoderných spoločnostiach, je vymedzovaná v súvislosti s aktivitami mimovládnych neziskových organizácií (MNO) ako dimenzia občianskej spoločnosti alebo v užšom chápaní ako politická participácia, vyjadrujúca priamu účasť občanov na procesoch vládnutia, ktorá je vyjadrená aktom volieb na lokálnej, regionálnej či celoštátnej úrovni.¹

Podľa čl. 2 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. (ďalej len „Ústava SR“) štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo. Berúc do úvahy túto dikciu Ústavy SR, v legislatívnom procese sa prejavuje štátna moc, ktorá pochádza od občanov, no ktorá je vykonávaná prostredníctvom ich volených zástupcov.

Právny poriadok Slovenskej republiky však umožňuje verejnosti participovať na legislatívnom procesnom a tvorbe právnych predpisov. Účasť verejnosti a možnosť jej participácie na tvorbe právnych predpisov vyplýva zo zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov² (ďalej len „zákon“) a Legislatívnych pravidiel vlády SR³ (ďalej len „LPV“). Týka sa to predovšetkým legislatívneho procesu na vládnej úrovni.⁴

Tieto právne predpisy umožňujú občianskej spoločnosti podieľať sa na legislatívnom procese nielen v rámci medzirezortného pripomienkového konania a ovplyvniť tak podobu a znenie výsledného schváleného právneho predpisu.

¹ Strussová, M. – Petriková, D. Možnosti a predpoklady občianskej participácie v udržateľnom sídelnom rozvoji. In Sociológia - Slovak Sociological Review 4:354-379, s. 354 – 355. Dostupné na: <https://www.cceol.com/search/viewpdf?id=42977>. Citované 7. 2. 2022.

² Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/400/20160101.html?ucinnost=02.02.2022>

³ Dostupné na: <https://www.vlada.gov.sk/legislativna-rada-vlady-sr/>

⁴ Bližšie pozri § 9 a 10 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov a čl. 10 Legislatívnych pravidiel vlády.

Účasť verejnosti na tvorbe právnych predpisov je prospešná najmä z týchto dôvodov:

- predchádzanie konfliktu záujmov,
- budovanie dôvery medzi verejnosťou a štátnou správou,
- zvyšovanie kvality právnych predpisov,
- zvyšovanie legitimity právneho predpisu,
- zvyšovanie miery stotožnenia sa verejnosti s právnym predpisom,
- získanie podpory verejnosti pri presadzovaní právneho predpisu,
- zjednodušenie implementáciu právneho predpisu,
- zvyšovanie právneho povedomia verejnosti.⁵

Jedným z nástrojov umožňujúcim participáciu verejnosti na legislatívnom procese je predbežná informácia, ktorá sa zverejňuje ešte pred začiatkom samotnej tvorby návrhu právneho predpisu. Pomôckou pre predkladateľa pri nastavovaní participácie verejnosti, usmernením počas neho a zároveň jeho záznamom je správa o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu. Tieto inštitúty boli do slovenského právneho poriadku zavedené v roku 2015 s účinnosťou od 1. apríla 2016.

V zmysle úlohy B.63 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 104 z 1. marca 2017 Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti analyzuje a vyhodnocuje predbežné informácie a správy o účasti verejnosti v rámci legislatívneho procesu tvorby a pripomienkovania návrhov právnych predpisov.

Legislatívne procesy sme posudzovali s prihliadnutím na pandemickú situáciu spojenú s ochorením Covid-19 a s prihliadnutím na núdzový stav, ktorý bol v Slovenskej republike vyhlásený v sledovanom období. Vzhľadom na vyhlásený núdzový stav a vzhľadom k tomu, že zodpovedné inštitúcie, resp. predkladatelia iniciovali legislatívne procesy pred a počas núdzového stavu, sa nedalo vyhodnotiť, či si splnili zákonnú povinnosť zverejňovať predbežné informácie a správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu. Avšak aj napriek tomu zastávame názor, že § 27 zákona by sa nemal využívať pri legislatívnych procesoch, ktoré priamo nesúvisia s núdzovým stavom.

⁵ Farkašová, S. Občianska participácia v slovenskom legislatívnom procese. In Mladá veda, Roč. 8. Č. 1/2020, s. 6. Dostupné na: https://www.mladaveda.sk/casopisy/2020/01/01_2020_08.pdf. Citované 7. 2. 2022.

CELKOVÝ PREHĽAD

Materiály, ktoré sa pripravujú na vládnej úrovni, legislatívnej alebo nelegislatívnej povahy, sa povinne zverejňujú na právnom a informačnom portáli Slo-lex (ďalej len „portál“). Návrhy uvedených materiálov sa na portáli zverejňujú v deň ich predloženia do medzirezortného pripomienkového konania.

Poslanecké návrhy zákonov, ku ktorým predseda Národnej rady SR požiada vládu SR o stanovisko, sa obligatórne nepredkladajú do medzirezortného pripomienkového konania, a preto sme ich nezahrnuli do tejto analýzy.

V skúmanom období bolo do medzirezortného pripomienkového konania predložených celkovo 643 materiálov, z toho 329 právnych predpisov a 314 materiálov nelegislatívnej povahy. Sumárny prehľad materiálov podľa druhu je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 1 – Celkový prehľad

Materiály predložené do MPK	643	Právne predpisy	329	Ústavný zákon	0
				Zákon	112
				Vyhláška	93
				Opatrenie	77
				Nariadenie vlády	47
		Materiály nelegislatívnej povahy	314	Nelegislatívny všeobecný materiál	251
				Informatívny materiál na rokovanie vlády SR	51
				Akt medzinárodného práva	12

Z celkového počtu 329 právnych predpisov sa na účely tejto analýzy dalo vyhodnotiť 277 právnych predpisov a nedalo sa vyhodnotiť 52 právnych predpisov. Z týchto 52 právnych predpisov pri 34 opatreniach na portáli nebolo možné dostať sa k sprievodnej dokumentácií, vo zvyšných prípadoch predkladatelia do portálu zadali údaje, predovšetkým súvisiace procesy, ktoré na účely tejto analýzy nebolo možné kvantitatívne analyzovať a vyhodnotiť, a preto odporúčame ďalšiu analýzu (pozri ďalej).

PREDBEŽNÁ INFORMÁCIA

Účelom predbežnej informácie je informovať verejnosť, či už jednotlivcov alebo právnické osoby (napr. rôzne občianske združenia), a orgány verejnej správy o zámere predkladateľa spustiť tvorbu návrhu právneho predpisu. Jedným z jej primárnych významov je umožniť participáciu od začiatku prípravy návrhu právneho predpisu, nie až od momentu predloženia hotového materiálu do pripomienkového konania. Je to aj pomôcka pre predkladateľa umožňujúca zainteresovaným aktérom vyjadriť záujem participovať na príprave materiálu. Predkladateľ tak má jednoduchšiu pozíciu a nemusí práčne vyhľadávať a oslovovať potenciálnych participantov.

Legislatívne východiská

V zmysle § 9 zákona a Čl. 10 ods. 1 LPV sa predbežná informácia vypracúva a zverejňuje k návrhom právnych predpisov (zákon, nariadenie vlády, vyhláška a opatrenie), ktoré sa predkladajú do pripomienkového konania v neskrátenej lehote (15 dní a viac) a ktoré sa nevypracúvajú na základe legislatívneho zámeru.

V zmysle Čl. 10 ods. 1 LPV je predbežnú informáciu potrebné zverejniť v dostatočnom časovom predstihu pred spustením tvorby návrhu právneho predpisu.

V zmysle § 9 zákona a Čl. 10 ods. 2 LPV je v predbežnej informácii potrebné uviesť základné ciele a tézy pripravovaného návrhu zákona, zhodnotenie súčasného stavu, spôsob zapojenia verejnosti do tvorby návrhu zákona predpokladaný termín začatia pripomienkového konania.

Pri stanovovaní spôsobu zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu sa predkladateľ v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 645 zo 17. decembra 2014⁶ môže riadiť odporúčacím materiálom Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík.⁷

⁶ Dostupné na: <https://rokovania.gov./RVL/Resolution/8189/>

⁷ Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/11459/1>

Skúmané ukazovatele a východiská vyhodnocovania

Nakoľko sa legislatívne procesy začínajú spravidla určitý čas pred ich zverejnením na portáli, a ten vo svojej verejnej časti neobsahuje údaj o reálnom začiatku legislatívneho procesu, nebolo možné posúdiť, ktoré legislatívne procesy sa začali počas núdzového stavu, a teda pri ktorých bolo možné uplatniť výnimku stanovenú v § 27 zákona a v Čl. 15 Legislatívnych pravidiel vlády SR.

Z týchto dôvodov sme sa v našej analýze obmedzili len na konštatovanie, pri ktorých legislatívnych procesoch bola, či nebola zverejnená predbežná informácia. Z rovnakého dôvodu sme oproti predchádzajúcim analýzám zverejňovania predbežných informácií a správ o účasti verejnosti neposudzovali dostatočnosť predstihu zverejnenia predbežnej informácie. Zároveň sme posudzovali len právne predpisy (zákon, nariadenie vlády, vyhláška a opatrenie), nakoľko sa na nelegislatívne materiály nevzťahuje povinnosť zverejniť k nim predbežnú informáciu

Hlavné zistenia

V 17 prípadoch zodpovedné inštitúcie zadali k súvisiacemu procesu do portálu nesprávnu sprievodnú dokumentáciu – okrem predbežnej informácie a vyjadrenia k predbežnej informácii zadali aj správu o účasti verejnosti, čo je materiál, ktorý sa v tomto prípade do portálu nezadáva (do portálu slov-lex.sk sa správa o účasti verejnosti zadáva iba pri legislatívnom procese). Konkrétne ide o legislatívne procesy s nasledujúcimi číslami: PI/2020/231, PI/2021/277, PI/2021/157, PI/2021/89, PI/2019/299, PI/2021/117, PI/2021/179, PI/2020/279, PI/2020/214, PI/2021/143, PI/2021/114, PI/2020/264, PI/2020/262, PI/2020/261, PI/2020/274, PI/2021/121, PI/2021/75.

V týchto prípadoch sme na účely tejto analýzy nebrali do úvahy zverejnené správy o účasti verejnosti, ale iba predbežné informácie k príslušným súvisiacim procesom a vyjadrenia k predbežným informáciám.

V 11 prípadoch zodpovedné inštitúcie k súvisiacemu procesu zadali do portálu predbežnú informáciu a aj jeden alebo viac legislatívnych procesov. Ide o nasledujúce

legislatívne procesy: LP/2021/032, LP/2021/029, LP/2021/028, LP/2021/030, LP/2021/031, LP/2021/575, LP/2021/559, LP/2021/533, LP/2021/506, LP/2021/505, LP/2021/504.

V 7 prípadoch zodpovedné inštitúcie k súvisiacemu procesu zadali do portálu namiesto predbežnej informácie a vyjadrenia k predbežnej informácií jeden alebo viac legislatívnych procesov, nie predbežnú informáciu. Ide o nasledujúce legislatívne procesy: LP/2021/347, LP/2021/233, LP/2021/226, LP/2021/218, LP/2021/219, LP/2021/219, LP/2021/031.

Pri 34 opatreniach nebolo možné otvoriť prepojenie k legislatívnym procesom. Po kliknutí na tieto prepojenia sa na portáli objavil oznam "Nemáte oprávnenie na zobrazenie detailu procesu", preto tieto legislatívne procesy nebolo možné analyzovať, resp. vyhodnotiť v rámci tejto analýzy. Ide o nasledujúce legislatívne procesy: LP/2021/026, LP/2021/080, LP/2021/081, LP/2021/082, LP/2021/087, LP/2021/088, LP/2021/150, LP/2021/154, LP/2021/375, LP/2021/376, LP/2021/374, LP/2021/398, LP/2021/443, LP/2021/444, LP/2021/447, LP/2021/261, LP/2021/281, LP/2021/310, LP/2021/329, LP/2021/330, LP/2021/338, LP/2021/660, LP/2021/741, LP/2021/745, LP/2021/748, LP/2021/747, LP/2021/729, LP/2021/742, LP/2021/577, LP/2021/551, LP/2021/713, LP/2021/785, LP/2021/814, LP/2021/813.

Kvôli týmto zisteniam sme tieto legislatívne procesy (LP/2021/032, LP/2021/029, LP/2021/028, LP/2021/030, LP/2021/031, LP/2021/575, LP/2021/559, LP/2021/533, LP/2021/506, LP/2021/505, LP/2021/504, LP/2021/347, LP/2021/233, LP/2021/226, LP/2021/218, LP/2021/219, LP/2021/219, LP/2021/031, LP/2021/026, LP/2021/080, LP/2021/081, LP/2021/082, LP/2021/087, LP/2021/088, LP/2021/150, LP/2021/154, LP/2021/375, LP/2021/376, LP/2021/374, LP/2021/398, LP/2021/443, LP/2021/444, LP/2021/447, LP/2021/261, LP/2021/281, LP/2021/310, LP/2021/329, LP/2021/330, LP/2021/338, LP/2021/660, LP/2021/741, LP/2021/745, LP/2021/748, LP/2021/747, LP/2021/729, LP/2021/742, LP/2021/577, LP/2021/551, LP/2021/713, LP/2021/785, LP/2021/814, LP/2021/813) nemohli zahrnúť do tejto analýzy a tieto legislatívne procesy odporúčame na ďalšiu, podrobnejšiu analýzu.

Okrem uvedených legislatívnych procesov bolo v skúmanom období k právnym predpisom zverejnených celkovo 128 predbežných informácií. Sumárny prehľad

predpisov, ku ktorým bola zverejnená predbežná informácia, ktorú sme zahrnuli do tejto analýzy, je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 – Prehľad zverejňovania predbežných informácií

Právny predpis	Predbežná informácia	
	Zverejnená	Nezverejnená
Ústavný zákon	0	0
Zákon	52	60
Nariadenie vlády	10	37
Vyhláška	48	45
Opatrenie	18	59

Záver a odporúčania

Aby bolo možné analyzovať a vyhodnocovať legislatívne procesy, aj napriek vyhlásenému núdzovému stavu, zodpovedným inštitúciám, resp. predkladateľom odporúčame, aby pri súvisiacich procesoch zverejňovali a do portálu zadávali tie materiály a informácie, ktoré pri súvisiacich procesoch majú byť zverejnené, resp. zadané do portálu, t. j. predbežnú informáciu a vyjadrenia k predbežnej informácií. Súvisiace procesy, pri ktorých bola zverejnená predbežná informácia spolu s ďalšími legislatívnymi procesmi, ako aj pri tých, pri ktorých boli namiesto predbežnej informácie zverejnené ďalšie legislatívne procesy, nebolo možné analyzovať v tejto analýze, a preto ich odporúčame na ďalšiu analýzu.

Ako po minulé roky, aj teraz odporúčame zverejňovať predbežnú informáciu, hoci to nie je zákonná povinnosť, tiež k materiálom nelegislatívnej povahy, najmä takým, do ktorých tvorby by verejnosť mohla mať záujem zapojiť sa, najmä rôznych stratégií, akčných plánov a podobne.

SPRÁVA O ÚČASTI VEREJNOSTI NA TVORBE PRÁVNEHO PREDPISU

Účelom správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu je najmä popísať participatívny proces prípravy návrhu právneho predpisu, a tým deklarovať, že navrhovaný právny predpis predstavuje konsenzus zainteresovaných skupín a disponuje tak podporou verejnosti. Zároveň slúži ako pomôcka pre predkladateľa počas prípravy návrhu ako usmernenie obsahujúce jednotlivé kroky, ktoré je vhodné dodržať v záujme korektného a efektívneho dialógu s verejnosťou a zainteresovanými aktérmi. Taktiež slúži ako mechanizmus spätnej väzby pre predkladateľa, ktorý v nej môže uviesť vlastné zistenia, postrehy a výhrady k participatívnejmu procesu a návrhy na jeho zlepšenie.

Legislatívne východiská

Správa o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu je v zmysle § 7 ods. 1 písm. d) zákona a v zmysle Čl. 17 ods. 1 písm. f) Legislatívnych pravidiel vlády SR obligatórnou náležitosťou návrhu právneho predpisu, ktorý je predkladaný do medzirezortného pripomienkového konania. Samotná správa o účasti verejnosti je upravená v Čl. 21 Legislatívnych pravidiel vlády SR, podľa ktorého má predkladateľ možnosť:

- vytvoriť vlastnú správu o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu, ktorá by mala mať spravidla dve strany;
- použiť formalizované vzory správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu (scenár 1 – 4), ktoré sú uvedené v prílohe č. 4 Legislatívnych pravidiel vlády SR.

V zmysle § 27 zákona a Čl. 15 Legislatívnych pravidiel vlády SR v prípade vyhlásenia núdzového stavu alebo opatrení na riešenie mimoriadnej situácie nemusí predkladateľ vypracovať a zverejniť správu o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu.

Skúmané ukazovatele a východiská vyhodnocovania

Pri analyzovaní správ o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu sme sa zamerali na tieto ukazovatele:

- zverejnenie správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu,
- forma zverejnenej správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu,
- deklarováný spôsob zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu.

Ako sme uviedli v časti analýzy týkajúcej sa predbežných informácií, legislatívne procesy sa začínajú spravidla nejaký čas pred ich zverejnením na portáli, preto nebolo možné posúdiť, ktoré legislatívne procesy sa začali počas núdzového stavu, a teda pri ktorých bolo možné uplatniť výnimku stanovenú v § 27 zákona a v Čl. 15 Legislatívnych pravidiel vlády SR. Z týchto dôvodov sme sa v našej analýze obmedzili len na konštatovanie, pri ktorých legislatívnych procesoch bola, či nebola zverejnená správa o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu.

Pri vyhodnocovaní zverejňovania, respektíve nezverejňovania správ o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu sme aplikovali vyššie uvedené legislatívne východiská a posudzovali sme právne predpisy a skutočnosť, či spolu s nimi bola do medzirezortného pripomienkového konania predložená aj správa o účasti verejnosti. Vo viacerých prípadoch predkladateľ predložil prázdnu správu o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu, čo sme posudzovali ako jej nezverejnenie.

Pri vyhodnocovaní formy zverejnenej správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu sme vychádzali z toho, či predkladateľ zvolil jeden z formalizovaných vzorov, alebo či vypracoval vlastnú správu.

Pri určovaní miery zapojenia verejnosti sme vychádzali:

- pri formalizovaných správach zo zvoleného scenára,
- pri vlastných správach z informácií v nich uvedených.

Hlavné zistenia

V sledovanom období bolo zverejnených celkovo 278 správ o účasti verejnosti. V 17 prípadoch nebola zverejnená správa o účasti verejnosti alebo v príslušnom sprievodnom materiáli nazvanom „Správa o účasti verejnosti“ bol na portáli zverejnený prázdny dokument. Ide o nasledujúce legislatívne procesy: LP/2021/665, LP/2021/539, LP/2021/458, LP/2021/363, LP/2021/240, LP/2021/058, LP/2021/294, LP/2021/603, LP/2021/438, LP/2021/166, LP/2021/736, LP/2021/439, LP/2021/486,

LP/2021/672. Tieto prípady sme vyhodnotili tak, ako keby správa o účasti verejnosti zverejnená nebola.

Ako bolo spomenuté v predchádzajúcej časti analýzy, pri 34 opatreniach nebolo možné analyzovať a vyhodnotiť správy o účasti verejnosti, preto sme ich do tejto analýzy nezahrnuli (čísla legislatívnych procesov bližšie pozri v predchádzajúcej časti).

Tabuľka č. 3 – Prehľad zverejňovania správ o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu

Právny predpis	Správa o účasti verejnosti	
	Zverejnená	Nezverejnená
Ústavný zákon	0	0
Zákon	107	5
Nariadenie vlády	42	5
Vyhláška	88	5
Opatrenie	41	2

Predkladatelia, tak ako v predchádzajúcich sledovaných obdobiach, aj v roku 2021 viac uprednostňovali použitie vlastnej správy o účasti verejnosti pred použitím jej formalizovaných vzorov. Tak, ako po minulé roky, nezriedka sa vyskytovali také vlastné správy o účasti verejnosti, v ktorých sa predkladateľ obmedzil len na konštatovanie, že verejnosť sa mohla do prípravy právneho predpisu zapojiť zasielaním pripomienok a podnetov k zverejnenej predbežnej informácii.

Pri formalizovaných správach predkladatelia najčastejšie volili scenár 1, ostatné scenáre volili sporadickejšie. Najčastejšie do portálu zadávali vlastné správy o účasti verejnosti.

Tabuľka č. 4 – Prehľad miery zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu

Deklarovaná miera zapojenia verejnosti	Počet materiálov
Scenár 1	64
Scenár 2	9
Scenár 3	24
Scenár 4	2
Vlastná	179

Záver a odporúčania

Zo zistení vyplýva, že predkladatelia v drvivej väčšine posudzovaných prípadov predložili do pripomienkového konania spolu s právnym predpisom aj správu o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov (278). Tí predkladatelia, ktorí správu o účasti verejnosti vypracovali a zverejnili, pri väčšine posudzovaných prípadov použili formát vlastnej správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu (179). Pri formalizovaných správach použili scenár 1 v 64 prípadoch, scenár 2 v 9 prípadoch, scenár 3 v 24 prípadoch a scenár 4 v 2 prípadoch.

Vo vlastných správach o účasti verejnosti niektorí predkladatelia konkrétne uvádzali, akým spôsobom verejnosť reálne zapojili do tvorby právneho predpisu, presný zoznam subjektov, s ktorými prerokovali legislatívny návrh právneho predpisu, alebo presný zoznam subjektov, ktorí vzniesli pripomienky k predbežnej informácií (týka sa to napr. legislatívnych procesov LP/2021/763, LP/2021/196, LP/2021/596, LP/2021/468 či LP/2021/244). Takýto spôsob zapojenia verejnosti do tvorby právneho predpisu považujeme za príklady dobrej praxe a naplnenie jedného zo zmyslov vypracovávania a zverejňovania správ o účasti verejnosti. Pri niektorých legislatívnych procesoch síce vo všeobecnosti boli spomenuté subjekty, ktoré participovali na príprave návrhu legislatívneho predpisu (napr. vzdelávacie ustanovizne, profesijné organizácie), no v správe o účasti verejnosti neboli bližšie konkretizované (napr. LP/2021/617). Zodpovedné inštitúcie vo vlastných správach o účasti verejnosti však aj pomerne stručne (správy o účasti verejnosti mali len niekoľko riadkov) odkazovali na predbežnú informáciu s konštatovaním, že verejnosť mala možnosť vzniesť vyjadrenia k predbežnej informácií; vyskytli sa aj prípady, že verejnosť nebola informovaná

o tvorbe právneho predpisu. Ide napr. LP/2021/538, LP/2021/282, LP/2021/252, LP/2021/191, LP/2021/41, LP/2021/606, LP/2021/234, LP/2021/597, LP/2021/592, LP/2021/482, LP/2021/540, LP/2021/622, LP/2021/601, LP/2021/313. Z dôvodu značných obsahových rozdielov v spôsobe zapojenia verejnosti do procesu tvorby právneho predpisu deklarovaného vo vlastných správach o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu odporúčame vlastné správy o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu na ďalšiu, kvalitatívnu analýzu.

Pri použití formalizovaných vzorov správ o účasti verejnosti sa nedala vyhodnotiť participácia po kvalitatívnej stránke. Z tohto dôvodu Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v rámci plnenia úlohy B.18 uznesenia vlády SR č. 553 z 13. novembra 2019 v spolupráci so zástupcami legislatívnych odborov jednotlivých ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a predstaviteľov občianskej spoločnosti upravil formalizované vzory správ o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu tak, aby zohľadňovali aj ďalšie informácie, ako napríklad zoznam zapojených subjektov. V súvislosti s tým odporúčame, aby tieto nové formalizované vzory boli čo najskôr implementované do pravidiel upravujúcich legislatívny proces na vládnej úrovni.